

Ідентифікація та облік витрат на якість на промисловому підприємстві
Котлярова В. Г., к.е.н. доцент кафедри управління та економіки підприємства
Національного фармацевтичного університету
Бондаренко О. Ю., здобувач вищої освіти другого рівня ОПП «Економіка
підприємства» Національного фармацевтичного університету

На теперішній час запорукою ефективного функціонування підприємства є задоволення потреб споживачів у якісній продукції. Тому питання постійного поліпшення споживчих властивостей продукції для підприємств стоять гостро. При цьому дуже актуальним є ідентифікація усіх витрат на якість, їх класифікація з метою достовірності цих витрат на певний вид продукції.

Мета дослідження – класифікація витрат на якість на промисловому підприємстві та підвищення достовірності цих витрат на певний вид продукції.

Організація обліку витрат на якість продукції (робіт, послуг) передбачає вирішення таких питань:

визначення складу і класифікації витрат;

встановлення порядку відображення в собівартості продукції (робіт, послуг) додаткових витрат на підвищення їх якості та віднесення фактичних витрат.

Всі витрати, що впливають на поліпшення споживчих властивостей продукції, діляться на дві групи:

а) витрати на забезпечення необхідного (планованого) рівня якості відповідно до технічних умов і стандартів;

б) витрати на підвищення якості продукції понад рівень технічних умов і стандартів.

Такий розподіл витрат пов'язано з їх різної економічною природою. Склад витрат на якість, що включаються в собівартість продукції (робіт, послуг) визначається П(с)БО 16 «Витрати» [1] та «Методичними рекомендаціями з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості» [2].

Згідно цих положень, в собівартість продукції включаються:

1. Витрати на контроль виробничих процесів і якості продукції, що випускається;

2. Витрати на підготовку і освоєння виробництва, в т.ч. витрати на підготовку і освоєння виробництва продукції, не призначеної для серійного або масового виробництва і витрати на підготовку і освоєння виробництва нових видів продукції і технологічних процесів, включаючи витрати на науково-дослідні, дослідно-конструкторські роботи по їх розробці;

3. Витрати некапітального характеру, пов'язані з удосконаленням технології та організації виробництва, а також поліпшенням якості продукції, підвищенням її надійності, довговічності та інших експлуатаційних властивостей, що здійснюються в ході виробничого процесу;

4. Оплата робіт по сертифікації продукції, товарів, робіт, послуг;

5. Втрати від браку;

6. Витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування виробів, на які встановлено гарантійний термін служби.

З метою підвищення достовірності обліку витрат на якість, вище названі витрати повинні враховуватися за місцями виникнення, не дивлячись на те, що вони відображають витрати на виробництво продукції.

До виробничої собівартості продукції необхідно відносити: витрати на контроль виробничого процесу і якості продукції, що випускається, витрати на підготовку і освоєння виробництва, в т.ч. витрати на підготовку і освоєння виробництва продукції, не призначеної для серійного або масового виробництва і витрати на підготовку і освоєння виробництва нових видів продукції і технологічних процесів, включаючи витрати на науково-дослідні, дослідно-конструкторські роботи по їх розробці; витрати некапітального характеру, пов'язані з удосконаленням технології та організації виробництва, а також поліпшенням якості продукції, підвищенням її надійності, довговічності та інших експлуатаційних властивостей, що здійснюються в ході виробничого процесу; витрати від браку. Розподіл цих витрат на певні види продукції здійснюється за базою, за якою розподіляються загальновиробничі витрати.

На витрати періоду (адміністративні витрати, інші операційні витрати) необхідно списувати оплату робіт з сертифікації продукції, товарів, робіт, послуг.

Витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування виробів, на які встановлено гарантійний термін служби, необхідно відносити на збутові витрати.

Між певними видами продукції ці витрати розподіляються пропорційно собівартості реалізованої продукції.

Облік витрат за місцями виникнення підвищить достовірність витрат на певний вид продукції.

Використана література

1. Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року № 318. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» (П(С)БО 16). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-16>.

2. Наказ Міністерства промислової політики України від 9 липня 2007 № 373 «Методичні рекомендації з формування собівартості продукції у промисловості». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07>.

Управлінська модель взаємозв'язку соціально-економічного і податкового потенціалу регіону

*Курносів О. В., кандидат наук з державного управління, старший викладач кафедри обліку та оподаткування Харківського науково-навчального інституту ДВНЗ «Університет банківської справи»,
akurnosov@olko.ua*

Застосування податків є одним з економічних методів управління у забезпеченні взаємозв'язку загальнодержавних інтересів з комерційними інтересами підприємців та підприємств незалежно від форм власності й організаційно-правової форми. За допомогою податків визначаються взаємини підприємців, підприємств усіх форм власності з державними і місцевими бюджетами, з банками, а також з вищестоящими організаціями, регулюється зовнішньоекономічна діяльність, включаючи залучення іноземних інвестицій, формується госпрозрахунковий дохід і прибуток підприємства.

Удосконалення механізмів державної податкової політики України в сучасних умовах виступає дуже важливою проблемою. Її вирішення суттєво вплине на